

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [nl](#)

nīderlandiešu

versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējies.

Swipe to change

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi

Nīderlande

1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Piespiedu izpildes tiesības: vispārīgi

Tiesvedības process noslēdzas ar tiesas pasludinātu spriedumu. Ar spriedumu vienai no pusēm (parādniekam) var noteikt pienākumu izpildīt saistības pret otru pusi (kreditoru). Ja parādnieks to neizdara labprātīgi, kreditors var panākt izpildi piespiedu kārtā, izmantojot piespiedu izpildes tiesības paredzētos pasākumus. Šī tiesību nozare regulē sprieduma, ar kuru tiesa uzdevusi veikt noteiktas darbības, piespiedu izpildi (izpildi). Šim nolūkam tajā ir paredzētas likuma normas par piespiedu pasākumiem un to piemērošanas kārtību. Tiesas tiesu izpildītāji (*gerechtsdeurwaarders*) jeb vienkārši — tiesu izpildītāji (*deurwaarders*) ir pilnvaroti veikt spriedumu piespiedu izpildi, un to uzdod kreditori, kuri vēlas saņemt to, uz ko tiem ir tiesības. Lai veiktu piespiedu izpildes tiesībās paredzētos piespiedu pasākumus, ir nepieciešams izpildu dokuments (*executoriale titel*), piemēram, izpildāms tiesas spriedums, un šis dokuments iepriekš ir jāizsūdz personai, pret kuru tiks veiktas izpildu darbības. Galvenās izpildes procesā iesaistītās puses ir izpildes veicējs (puse, kas lūdz piespiedu izpildi — kreditors), parādnieks (puse, pret kuru tiek veiktas piespiedu izpildes darbības) un tiesu izpildītājs (amatpersona, kura ir atbildīga par faktisko izpildes darbību veikšanu pēc izpildes veicēja lūguma).

Piespiedu pasākumi

Galvenais piespiedu pasākums ir izpildu apķīlāšana (*executoriaal beslag*). Tā sīkāk iztirzāta 2.1. iedaļā.

Citi piespiedu pasākumi ir:

pieaugoša soda nauda (*dwangsom*);

ieslodzīšana cietumā par tiesas izdota rīkojuma neievērošanu (*lijfswang/gijzeling*).

1. Pieaugoša soda nauda ir ar tiesas spriedumu noteikta naudas summa, kas zaudējušai pusei ir jāmaksā, ja tā nepilda noteikto pamatpienākumu. Šo pasākumu visbiežāk izmanto pagaidu noregulējuma procesā, lai radītu spaidu ietekmi. Pieaugoša soda nauda var būt saistīta tikai ar tādu pamatpienākumu, kas nav saistīts ar naudas summas samaksu.

2. Ieslodzīšana cietumā par tiesas izdota rīkojuma neievērošanu ir piespiedu pasākums, lai personu piespiestu ievērot noteikto pienākumu. Šo sankciju tiesas piemēro reti, un arī tad, ja tas notiek, to reti piemēro praksē. Tas ir iespējams tikai tad, ja tiesa izdod šādu rīkojumu. Tiesa pēc kreditora lūguma var atļaut šādu ieslodzīšanu spriedumu un lēmumu piespiedu izpildei, ja tie attiecas uz rīkojumu, kas nav saistīts ar naudas summas samaksu. Ieslodzīšanu var izmantot arī, piemēram, tādu spriedumu, lēmumu un autentisku aktu gadījumā, saskaņā ar kuriem ir jāmaksā uzturlīdzekļi, kā to paredz Civilt kodeksa (*Burgerlijk Wetboek*) 1. grāmata, piemēram, bērna uzturlīdzekļi (Civilprocesa kodeksa (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*) 585. pants).

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

3.1 Procesuālā kārtība

Procedūra ir aprakstīta zemāk.

Izpildu dokuments

Nīderlandes tiesu pieņemtie spriedumi (spriedumi, lēmumi un nolēmumi), autentiski akti (notariāli akti) un atsevišķi citi dokumenti ir izpildu dokumenti. Citi dokumenti, kas ar likumu ir noteikti par izpildu dokumentiem, ir: Prokuratūras departamenta (*Openbaar Ministerie*) izdotie izpildraksti, nodokļu iestāžu izdotie izpildraksti, šķīrējtiesu spriedumi, kurus atļauts izpildīt piespiedu kārtā, un oficiāli reģistrēti mierizlīgumi.

Tiesas sekretārs izsūdz sprieduma kopiju prasītājam un atbildētājam, kuri piedalījušies tiesvedībā. Ja spriedums ir galīgs un satur tiesas rīkojumu, puse, kurai ir tiesības piespiedu kārtā izpildīt spriedumu, saņem tā kopiju izpildāmā formā. Puses bez maksas saņem šī sprieduma tiesu izpildītāja kopiju (*grosse*). Tā ir autentiska sprieduma kopija, kas sākas ar tekstu "Karaļa vārdā" (*"In naam der Koning"*). Tiesu izpildītāja kopiju var atpazīt pēc šiem vārdiem, līdz ar ko to uzskata par tiesas spriedumu izpildāmā formā. Piespiedu izpildes darbības var veikt tikai tad, ja ir izdota šī tiesu izpildītāja kopija. Var izdot arī notariāla akta tiesu izpildītāja kopiju vai pirmo apliecināto kopiju. Iesniedzot šo dokumentu, tiesu izpildītājs tiek pilnvarots veikt piespiedu izpildes darbības.

Pirms piespiedu izpildes tiesu izpildītājs izsūdz dokumentu (tiesu izpildītāja kopiju, pirmo apliecināto kopiju) pusei, pret kuru tiks veikta darbība.

Izsniegšanas mērķis ir iepazīstināt otru pusi ar spriedumu un paziņot, ka kreditors pieprasa, lai tas tiktu pildīts.

Informāciju par citu ES dalībvalstu izpildāmu dokumentu izsniegšanu sk. ES Izsniegšanas regulā: [Padomes Regula \(EK\) Nr. 1348/2000](#) (2000. gada 29. maijs) par tiesas un ārpus tiesas civillietu un komercietu dokumentu izsniegšanu Eiropas Savienības dalībvalstīs.

Tiesas tiesu izpildītāji

Loma piespiedu izpildes procesā

Tiesu izpildītājs tiesas spriedumu izpildes procesā ir galvenā persona, kura vienmēr rīkojas saskaņā ar personas norādījumiem, kas lūdz veikt piespiedu izpildi. Šie norādījumi tiek sniegti, iesniedzot tiesu izpildītājam tiesu izpildītāja kopiju (autentisku sprieduma kopiju). Tiesu izpildītājam parasti nav jāsaņem atsevišķa atļauja.

Darbības, ko tiesu izpildītājs var veikt saistībā ar piespiedu izpildi, ir:

izsniegt piespiedu kārtā izpildāmo dokumentu pusei, pret kuru veic izpildu darbības;

pieprasīt, lai tiktu pildīts pienākums veikt darbību, piemēram, pieprasīt naudas summas samaksu;

saņemt samaksu, ja parādnieks izpilda savu pienākumu maksāt;

arestēt mantu;

lūgt palīdzību policijai, ja tāda ir nepieciešama (piemēram, arestējot mantu).

Tiesu izpildītāja honorārs

Par oficiālām darbībām, ko veic tiesu izpildītāji, ir jāmaksā fiksēts honorārs, kura nomaksu var uzdot parādniekam. Kreditoriem nav noteiktas fiksētas nodevas, tādēļ par tām ar tiesu izpildītāju jāvienojas atsevišķi. Nodevas, ko no parādnieka iekasē tiesu izpildītājs, ir noteiktas ar 2001. gada 4. jūlija dekrētu,

ar kuru paredz detalizētus noteikumus par tiesu izpildītāju oficiālajām darbībām un nodevām, jeb Tiesu izpildītāju nodevu dekrētu (*Besluit tarieven ambtshandelingen gerechtsdeurwaarders*). Sīkāk sk. oficiālo aktu nodevu sarakstus (*Tarieven ambtshandelingen*) tīmekļa vietnē www.kbvg.nl.

3.2 Galvenie noteikumi

Divi vispārējie nosacījumi, kam jāizpildās, lai varētu turpināt piespiedu izpildi, ir:

izpildāma dokumenta esība;

šī dokumenta izsniegšana pirms piespiedu izpildes pusei, pret kuru tiek veiktas piespiedu izpildes darbības.

Kā minēts iepriekš, visbiežāk kā piespiedu pasākums tiek izmantota izpildu apķīlāšana.

Pastāv arī pasākumi, kurus var veikt, kamēr nav izdots izpildu dokuments. Tos var lūgt noteikt pirms sprieduma pieņemšanas, kā arī tiesvedības laikā un pat pirms tās. Tos sauc par aizsardzības pasākumiem (*conservatoire maatregelen*), kas darbojas kā pagaidu aizsargpasākumi. Aizsardzības pasākumi ietver pirmssprieduma apķīlāšanu (*conservatoir beslag*), aizzīmogošanu (*verzegeling*) un inventāra saraksta sagatavošanu (*boedelbeschrijving*). Šī informatīvā lapa attiecas uz izpildes apķīlāšanu.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

Piespiedu izpildes pasākumu objekts un būtība var atšķirties. Var izšķirt pasākumus, kuru mērķis ir panākt naudas summas samaksu, aktīva atdošanu, darbību vai bezdarbību. Visbiežākais pasākums ir apķīlāšana naudas summas atgūšanai (*verhaalsbeslag*).

Ja parādnieka pienākums ir veikt kādu darbību, nevis samaksāt naudu vai atdot mantu, ar to var pieprasīt, lai tiktu veikta "faktiskā darbība" (*feitelijke handeling*, darbība, kurai ir juridiskas sekas, neatkarīgi no tā, vai tāds bija nodoms) vai juridiska darbība (*rechtshandeling*, darbības, kuras tiesiskās sekas ir plānotas). Ja faktiskā darbība nav saistīta ar kādu personu, kreditors pats var lūgt tiesai atļauti panākt tādu situāciju, kas būtu radusies izpildes rezultātā. Ja parādnieka pienākumā ietilpa juridiska darbības veikšana, piemēram, ofertes pieņemšana, to var aizstāt ar tiesas spriedumu. Tiesa var arī uzdot parādniekam atturēties no noteiktas darbības.

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Izpildes apķīlāšanu var noteikt:

kustamam īpašumam, kas nav jāreģistrē. Īpašums, kas ir jāreģistrē, ir: nekustamais īpašums, kuģi un gaisa kuģi;

uzrādītāja tiesībām vai rīkojuma tiesībām, tiesībām uz reģistrētajām daļām un tiesībām uz citiem reģistrētiem vērtspapīriem;

pret trešo personu, proti, apķīlāšanu kā ieturējumu (*executoriaal derdenbeslag*);

nekustamam īpašumam;

kuģiem;

gaisa kuģiem.

Vispārējs noteikums ir, ka izpildes veicējs var brīvi izvēlēties mantu, ko tas vēlas apķīlāt.

Būtībā apķīlāt ir iespējams visu parādnieka īpašumu. Tomēr ir noteikti aktīvi, kurus apķīlāt nav iespējams — to vidū ir pamatvajadzību apmierināšanai nepieciešamā manta, piemēram, apģērbs, pārtika, strādnieku darbarīki, specializētā literatūra, izglītības, mākslas un zinātniskiem mērķiem izmantotie priekšmeti. Daļu no darba samaksas, uzturīdzekļiem un pabalstu maksājumiem neapķīlā. Šādos gadījumos ir noteikts aizsargāts ienākumu līmenis, lai nodrošinātu, ka atlikušie parādnieka ienākumi ir pietiekami pamatvajadzību apmierināšanai.

Tāpat apķīlājumu nepiemēro mantai, kas paredzēta publiskajiem pakalpojumiem. Izpildes veicējs vienlaikus var apķīlāt vairākus īpašumus, piemēram, gan kustamo, gan nekustamo īpašumu.

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

volgen van tenuitvoerleggingsmaatregelen?

evolgen van tenuitvoerleggingsmaatregelen?

Kustama īpašuma, kas nav jāreģistrē, apķīlāšanas juridiskās sekas

Vienas no apķīlāšanas juridiskajām sekām ir tādas, ka jebkura darbība, ko parādnieks veic pēc apķīlāšanas, nevar kaitēt tās personas tiesībām, kura veic apķīlāšanu. Piemēram, ja parādnieks mantu pārdotu, tās pircējs principā nevarētu kreditoram iebilst, ka ir kļuvis par jauno īpašnieku. Sekas ir arī tādas, ka apķīlāšanu piemēro arī jebkuriem ienākumiem no mantas.

Kapitāla daļu, vērtspapīru un citas mantas apķīlāšanas juridiskās sekas

Konkrētas juridiskas sekas nav paredzētas. Apķīlājuma spēkā esamības laikā balsstiesības saglabā persona, pret kuru apķīlāšana izdarīta.

Apķīlāšanas kā ieturējuma juridiskās sekas

Apķīlājot ieturējuma veidā, kreditors (puse, kura veic apķīlāšanu) apķīlājumu vērs pret trešo personu (t. i., ne parādnieku), jo šī trešā persona ir parādā parādniekam vai tās turējumā atrodas parādnieka īpašums.

Puse, kura veic apķīlāšanu, ir aizsargāta pret tiesiskajiem darījumiem, ko veic otra puse. Tiesiski darījumi, kas ir veikti pēc apķīlāšanas, nav saistoši pusei, kura veic apķīlāšanu. Divi izplatīti apķīlāšanas kā ieturējuma veidi ir bankas konta un darbinieka algas apķīlāšana.

Nekustamā īpašuma apķīlāšanas juridiskās sekas

Nekustamā īpašuma apķīlāšanu ieraksta publiskos reģistros, ko uztur Zemes reģistra birojs (*Kadaster*). Kuģus un gaisa kuģus uzskata par nekustamo īpašumu, tiklīdz tie ir ierakstīti reģistros. Zemes reģistra birojs pēc pieprasījuma var veikt meklējumu publiskajos nekustamā īpašuma, kuģu un gaisa kuģu reģistros. Apķīlāšana ir spēkā ar brīdi, kad tā tikusi reģistrēta. Apķīlāšana attiecas uz visiem ieņēmumiem, kas gūti no nekustamā īpašuma pēc tā apķīlāšanas. Persona, kura veic apķīlāšanu, ir aizsargāta pret tiesiskajiem darījumiem, ko parādnieks veic pēc apķīlāšanas. Nekustamā īpašuma atsavināšana (pārdošana) nav saistoša personai, kura veic apķīlāšanu.

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Vispārējā gadījumā pilnvaras piespiedu kārtā izpildīt tiesas spriedumu izbeidzas pēc 20 gadiem, skaitot no dienas, kad spriedums pasludināts. Ja tiesas sprieduma izpilde ir atkarīga no konkrētiem priekšnoteikumiem, kuru izpilde nav atkarīga no tās personas gribas, kura ieguvusi spriedumu, pilnvaras piespiedu kārtā izpildīt tiesas spriedumu izbeidzas pēc 20 gadiem, skaitot no nākamās dienas pēc tam, kad priekšnoteikumi izpildīti.

Tomēr attiecībā uz naudas summām, kas saskaņā ar spriedumā noteikto ir jāsamaksā ne vēlāk kā gada laikā, noilgums ir pieci gadi. Procentu, soda naudu, pieaugošo soda naudu un citu tiesas papildu rīkojumu gadījumā noilgums iestājas ne vēlāk kā ar brīdi, kad izbeidzas pilnvaras piespiedu kārtā izpildīt galveno nolēmumu, izņemot, ja noilguma termiņš tiek pārtraukts vai pagarināts.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Strīdi par izpildi

Civilprocesa kodeksa 438. pants satur vispārējus noteikumus par strīdiem par izpildi (*executiegeschillen*). Šādā strīdā parādnieks var mēģināt novērst, ka tiek veikta piespiedu izpilde. Strīds var būt saistīts, piemēram, ar izpildu dokumenta nozīmi un darbības jomu, pēc sprieduma (izpildu dokumenta) pieņemšanas atklāto faktu sekām, apķīlājuma spēkā esamību vai īpašuma tiesībām uz apķīlāto mantu. Strīds par izpildi ir saistīts tikai ar izpildes jautājumiem. Galvenā tiesvedība, kurā jau ir ticis pieņemts spriedums, netiek atkārtoti izvērtēta pēc būtības.

Piemēram, strīdā par izpildi parādnieks var iebilst, ka piedziņas veicējs savas tiesības izmanto ļaunprātīgi vai ka apķīlāšana nav samērīga ar spriedumu. Parādnieks (puse, pret kuru tiek veiktas piespiedu izpildes darbības) šajā stadijā vairs nevar celt iebildumus par spriedumu pēc būtības. Lai to darītu, ir jāceļ iebildumi (*verzet*), jāierosina apelācijas (*hoger beroep*) vai kasācijas (*cassatie*) tiesvedība, kas ir tiesiskie aizsardzības līdzekļi.

Teritoriālā jurisdikcija

Tiesa, kam ir teritoriāla jurisdikcija, ir tiesa, kas ir kompetenta saskaņā ar vispārējiem noteikumiem par piekritību.

Tā ir vai nu tiesa, kuras teritoriālajā jurisdikcijā ir veikta vai tiks veikta apķīlāšana, tiesa, kuras teritoriālajā jurisdikcijā atrodas attiecīgais īpašums, vai tiesa, kuras teritoriālajā jurisdikcijā notiks piespiedu izpilde. Visām piespiedu izpildes darbībām, kas tiek veiktas Nīderlandē, ir jākonstatē kompetentā Nīderlandes tiesa.

Kompetentā tiesa

Rajona tiesa (*arrondissementsrechtbank*) ir kompetenta izskatīt visus strīdus par piespiedu izpildi neatkarīgi no tiesas, kas pieņēmusi izpildāmo spriedumu.

Rajona tiesa ir kompetenta arī tad, ja spriedumu pieņēmusi apelācijas tiesa (*gerechtshof*) vai Nīderlandes Augstākā tiesa (*Hoge Raad der Nederlanden*).

Strīdi par piespiedu izpildi parasti tiek izšķirti pagaidu noregulējuma procesā (*kort geding*). Tiesa var nolemt apturēt piespiedu izpildi uz konkrētu laika periodu vai atcelt apķīlājumu.

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Lapa atjaunināta: 01/10/2019

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.